

Kort verslag kennissessie grootschalige batterijopslag

26 September 14:00-16:30
Provinciehuis, zaal Topweer

1) Welkomwoord, introductie programma en kennismaking

5.1.2e 5.1.2e heet iedereen welkom en introduceert dagvoorzitter 5.1.2e 1.2e (Coördinator RES Groningen).

2) Presentatie TenneT

5.1.2e 5.1.2e Waarom moet er >2000MW aan batterijen in Groningen komen?

3) Presentatie Enexis

5.1.2e 5.1.2e Wat is de situatie met batterijaanvragen op het regionale net en hoe gaat Enexis daarmee om?

4) Werkvorm en ophalen vragen

In de werkvorm is er ruimte voor het bespreken van discussiepunten en uitwisseling tussen Gemeenten, EZK en Netbeheerders. A.d.h.v. flipovers worden een 3-tal categorieën geformuleerd: Rollen, Techniek en RO. Zie punt 7.

Korte koffiepauze

5) Presentatie EZK

5.1.2e 5.1.2e Welke rol neemt het Rijk in rond batterijen met het PEH?

6) Werkvormen (2 rondes)

Een 3-tal categorieën vormen de leidraad voor vraagstelling vanuit de aanwezigen. Per categorie wordt ruimte geboden om in groepsvorming met elkaar te discussiëren. In de tweede ronde zullen de groepen rouleren waarbij hernieuwde discussievorming plaatsvindt. Hieronder de uitwerking van de voorbeeldvragen, gepost per categorie.

Categorie Rollen

- Heeft TenneT een rol in het selecteren van ontwikkelaar als er meerdere initiatieven zijn per station (hoogspanning)? Zo ja, wat is die rol?
- Moet een marktpartij grootschalige batterijen bouwen of kan TenneT dit zelf?
- Wat heeft een Gemeente van TenneT nodig?

- Wie kan deze opslag het beste ontwikkelen, realiseren en beheren; netbeheerders, marktpartijen, overheden of burgers?
- Op dit moment werken Gemeenten 'niet direct mee' aan batterijontwikkeling. Wat zijn de steekhoudende argumenten hiervoor?
- Wat is er nodig voor vergunningverlening?
- Hoe passen batterijen binnen het huidige provinciale beleid?
- Hoe werken EZK en TenneT samen?
- Kunnen we als overheid zelf batterijen ontwikkelen?
- Wat is de rol van de Provincie en Gemeenten in RO proces (2x)
- Wat is het beleid van de provincie t.a.v. ruimtelijke ordening batterijen opslag (toekomst, visie, waar?)
- Hoe moeten Gemeenten omgaan met huidige initiatieven voor batterij opslag?
- Hoe zit het met veiligheid van grootschalige parken? (*idem vraagstelling bij Techniek*)
- Provinciale energievisie met input Gemeenten is noodzakelijk!
- Hoe kunnen Gemeenten buurtbatterijen stimuleren?
- Wat zijn de mogelijkheden voor omwonenden om te participeren?
- Waar moeten Gemeenten rekening mee houden t.a.v. batterijopslag?
- Markwerking batterijopslag. Hoe kan omgeving profiteren?
- Wat worden ontwikkelaars er beter van? Naast de businesscase? Extreme winsten?
- Hoe zit het met projectontwikkeling/subsidies. Komen die er? Hoe zien ze eruit? Wanneer?
- Energyhub & Batterij opslag; zijn de zuiveringsinstallaties van waterschappen in beeld? Hele, grote aansl., soms ATEX, behoefte aan E, T, H₂, O₂, Ck, etc.
- Hoe voorkomen we een 'run' van marktpartijen op strategische locaties (oververzadiging)?
- Op welke manier zie je de samenwerking hieromtrent met gemeenten? Denk aan afhandeling evt. vergunningen, veiligheid, etc.

Categorie RO

- Is batterij opslag mogelijk op landbouwgrond?
- In hoeverre wordt ruimtelijke kwaliteit meegenomen?
- Hoe kijkt een Gemeente naar ruimtelijke ordening voor batterijen?
- Voorkeur bij Zonnepark/Windpark/bedrijventerrein. Ander plekken worden afgewezen (buiten gebied)?
- Is een batterij opslag een Nuts voorzieningsbedrijf?
- Hoe bereiken we een tijdige en adequate ruimtelijke inpassing vanuit EZK/Provincie/Gemeenten?
- Hoe moet je een batterijopslagsysteem bestemmen?
- Is er fysieke plek bij de voorziene locaties?
- Waar moet een batterij staan? RO?

- Hoe omgaan met marktinitiatieven (commercieel) die een ruimtevraag neerleggen bij de Gemeente (nog geen beleid)

Categorie Techniek

- Hoe kijken TSO's naar andere vormen van opslag (perslucht oa.)?
- Per GW opslag, 1 HA nodig. In de grafiek zag ik in 2030 15 GW stroomopslag (presentatie TenneT) in batterijen. Hoeveel HA nodig in 2030? Ondergrondse opslag ook mogelijk? Stapelbaar de hoogte in?
- Ruimte 100 MW = 1 HA Kan dat kleiner/slimmer?
- Zijn er m.b.t. circulaire economie plannen voor de batterijen nadat ze klaar zijn?
- Kunnen batterijen gestapeld worden?
- Wat voor aanvragen komen er binnen?
- Een batterij is een verdienmodel. Hoe zit het met participatie en lokaal eigendom?
- Hoe vinden we hier ruimte voor?
- Is het sturen op kleinschalige wijk-/buurtopslag relevant voor de congestie problematiek van hoogspanning op landelijk niveau? Of is dat qua schaalgrootte een druppel op de gloeiende plaat?
- Hoeveel ha gridbatterij is 100 MW?
- Welke regels m.b.t. (externe) veiligheid, brandveiligheid bij opslag?
- Verandert de behoefte aan flexibel vermogen voor 2030? Als PAWOZ pas na 2030 gerealiseerd wordt?
- Is goed genoeg in beeld waar regelvermogen zit, groot en **5.1.2e** Naast/ter ondersteuning van batterijen?
- Welke grenzen/voorwaarden worden gesteld aan het type batterij?
- Voorzien jullie ook een grote 'achter de meter' opgave?
- Hoe sluiten we in 6-7 jaar GW's aan in de situatie van transport schaarste bij TenneT?
- Welke rol speelt de Gemeente bij netcongestie?
- Terug gepland vanaf 2030: zijn we op tijd met aanleggen/behoefte?
- Zijn er meer efficiënte *banen* (?) om energie in om te zetten dan H2?

7) Slotwoord en afsluiting

5.1.2e **5.1.2e** geeft conclusies en inspireert over een vervolg.

8) Napraten bij de borrel